

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Stanowisko
Zarządu Związku Powiatów Polskich
w sprawie problemów związanych z sytuacją epidemiczną w kraju

6 listopada 2020 roku

Samorząd gminny i powiatowy angażuje wszystkie siły i środki w walkę z Covid-19, próbując przy tym nadal i nieprzerwanie realizować pozostałe zadania publiczne. Niestety, od wielu miesięcy zderzamy się z brakiem jasnej, jednolitej strategii walki z epidemią. Często decyzje są podejmowane bez konsultacji z samorządami. Często też są one nieprzemysłane i niewykonalne.

Szkoły

Jeszcze przed rozpoczęciem roku szkolnego samorządy zwracały uwagę, że dyrektorzy szkół powinni mieć większą swobodę przy podejmowaniu decyzji związanej z zawieszeniem zajęć i przejściem na kształcenie na odległość. Wbrew tym sugestiom, Minister Edukacji Narodowej w wydanym przez siebie Rozporządzeniu uzależnił podjęcie takiej decyzji od uzyskania pozytywnej opinii inspekcji sanitarnej. W praktyce takie pozytywne opinie były wydawane bardzo rzadko. W połowie października ówczesny Minister Edukacji Narodowej powiedział, że szkoły odpowiadają za 2-2,5 proc. wszystkich zakażeń koronawirusem. Informacja ta nie została poparta żadnymi wiarygodnymi danymi, bo w wielu miejscach w Polsce przy niewydolnych Sanepidach, system ustalania osób z kontaktu z osobą zarażoną po prostu nie funkcjonuje. Wbrew twierdzeniom resortu edukacji uważamy, że otwarcie szkół spowodowało dramatyczny wzrost dziennej liczby osób zakażonych. W wielu przypadkach ani szkoły ani samorządy nie otrzymały realnego wsparcia na dostosowanie się do sytuacji epidemicznej.

Szpitale

Angażujemy wszystkie siły i środki żeby poprawić sytuację w naszych szpitalach. Polecenia dotyczące tworzenia tzw. łóżek covidowych są często podejmowane arbitralnie przez wojewodów bez refleksji, czy dany szpital jest przygotowany do leczenia chorób zakaźnych oraz z pominięciem interesu pacjentów chorujących na inne schorzenia. Żeby móc ratować życie i zdrowie pacjentów konieczne jest posiadanie łóżek z możliwością stosowania terapii tlenowej, łóżek do intensywnej terapii medycznej, wyszkolonego personelu, lekarzy chorób zakaźnych i pulmonologów oraz dostępu do leków, które mogą łagodzić przebieg Covid-19. Zderzamy się z kuriozalnymi przypadkami, takimi jak chociażby brak sprzętu, do dostarczenia którego wcześniej zobowiązany był wojewoda czy dostarczanie „antycznych” respiratorów. Nie można leczyć skutecznie pacjentów na łóżkach covidowych czy respiratorach, które istnieją tylko na papierze.

Brakuje stabilizacji w zakresie zasad finansowania świadczeń. Pomiędzy 28 października, a 2 listopada br. Trzykrotnie Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia zmieniał Zarządzenie w sprawie finansowania świadczeń, w tym w pierwszym podejściu drastycznie obniżył finansowanie hospitalizacji pacjentów z Covid-19, wprowadzając nieakceptowalne zasady dzielenia pacjentów na grupy na podstawie skali CRB-65. Wycofano się z tego dopiero po protestach podmiotów leczniczych i lekarzy.

Domy pomocy społecznej

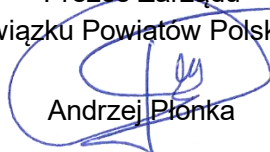
Miejsca te stanowią potencjalnie niebezpieczne ognisko zakażeń z uwagi na ogólny stan zdrowia pensjonariuszy, którzy są w grupie ryzyka ciężkiego przebiegu Covid-19. Tymczasem ani mieszkańcom domu ani personelowi nie przysługuje prawo do kontrolnych testów na koronawirusa finansowanych w ramach systemu ochrony zdrowia. Osobną kwestią jest problem personelu. Powiaty od lat zabiegają o zapewnienie właściwej opieki pielęgniarstwa w domach pomocy społecznej w ramach systemu ochrony zdrowia. Pensjonariusze domów pomocy społecznej, pomimo że posiadają ubezpieczenie zdrowotne, w praktyce pozbawiani są prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. W dobie epidemii ten problem tylko narasta.

Sanepidy

Powiatowa stacja sanitarno-epidemiologiczna (Sanepid) jest jednostką budżetową finansowaną z budżetu państwa, w żaden sposób niepowiązaną organizacyjnie z Powiatem. Nie oznacza to jednak, że nie widzimy problemu, zwłaszcza, że mieszkańcy bardzo często właśnie do starostów kierują uwagi co do działania Inspekcji na szczeblu powiatowym. Nie jest winą pracowników Sanepidów, że nie są w stanie wypełniać na bieżąco wszystkich nałożonych na nich zadań. Jest to efekt wieloletnich zaniedbań w organizacji pracy inspekcji, marginalizacji ich roli oraz braku odpowiedniego finansowania. W wielu miejscach w kraju starostwa są gotowe wesprzeć organizacyjnie i kadrowo Inspekcje, jednak przez brak odpowiednich przepisów jest to utrudnione. Przez pół roku od ogłoszenia stanu epidemii ustawodawca nie zadał sobie trudu, żeby wprowadzić stosowne zmiany prawne czy podjąć inne skuteczne działania, które wzmocniłyby Sanepid.

Wszystkie te problemy w dużym stopniu związane są z brakiem faktycznych konsultacji i wzajemnej współpracy przed podjęciem określonej decyzji. Dlatego też niezmiennie deklarujemy wolę współdziałania przy pokonywaniu tych, i wszelkich innych trudności. Uważamy, że dzięki wcześniejszym, realnym konsultacjom, będziemy później w stanie podejmować skuteczne działania wdrożeniowe prowadzące do realnego zażegnania problemów.

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Andrzej Płonka